

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Consequentibus Pertexens, Quae post beatum S. Xaverij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

57. Iubilens ethnicorum qualis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

impulsus retardaret. Vero denique manus dedit & esse oprauit Christianus : solum officiebat huic voto arcanus quidam & timidus pudor quem illi fingebat vafes hostis de sermonibus quos esset de se vbique gentium populis daturus, Procunioium post tantum ætatis, literarum, virtutis, laborum, ex summo legis interprete, & Sanctimoniam exemplari; ex magistro Brachmanum & Iogorum supremo, decreuisset in humilem Christianorum discipulum, & tironem: profiteri se hucusque senectutis, & errasse semper, & induxisse alios in errorem: quicquid eatenus vel ipse didicisset, vel docuisset eiurare: sed hoc item Deus cum laqueo absoluit, viamque monstrauit, qua generosum Sanctumque propositum tam solerter in opus conferret vt ei de fama nihil detraheretur; ita domum se nostram recepit, de mysteriis sacris quæ nondum satis cognouerat accuratius edocendus. Sparsa per urbem facti notitia, conuolare ad illum Brachmanes, & Iogui, stupere, rogare vnde? quo? tam inopinata mutatio? quos ipse solidis rationibus dum sedat, luce collustrat ita euidenti, vt paucis diebus, vltra quinquaginta Christo pepererit, & erudiendos Patribus dederit, & hi similiter disciplina imbuti Christiana, nondum rude donati tyrones, iam magisterio, fungerentur, & fora suis ad populum concionibus impleant. Quapropter ceteri qui tot ad radios cæcutire nihilominus obstinabant, aiebant, sedes sibi necessariò mutandas, & eò migrandum, vbi parum versaretur nemo, fore alioqui, vt ferre vim tantam diu non valerent, sed cogerentur, & ipsi Christo accedere. His certaminibus subacta magno numero multitudo, & Christianis exulta principiis, ipso Procunio Brachmane signifero, ad sacros Fontes admissa est, exussuque veteri homine, in nouam rediit creaturam: lustrationis pompam eo plausu, iisque lætitiis ornauit, vniuersa Christianitas Bazaini, quales nunquam antea in vsum venerant: suppeditatæ vestes pretiosæ neophytis egentioribus, alius duobus, tribus alius suo sumptu illas emere voluit, fuit qui octo & nouem eadem elegantia vestiuit. Princeps omnium Brachmanes ex nominalibus Henrici nomen tulit, & meriti nomine id affectus est, vt in communem virtutis egregiè typum vita illi diutius profferretur. Lethali enim paulum à baptismo ex ægritudine dum iacet matrona se illi per visum obiicit regia maiestate, & puro aspersum liquore, repente perlanat, monens esse hanc aquam, quam nostri Sacerdotes suis precibus sacrarent, in vsum adhiberent fideles: eam magni faceret, & intelligeret non minus animo ad salutem, quam corpori ad valetudinem prodesset: hæc ipse narratum Patribus, die eodem venit futurus ipsemet, valetudinis receptæ testis, & aquæ illius vasculum ab iis rogauit. Fuit hic alter inflicus à Patribus capitalis ictus Bazainensi idololatriæ.

Paucis retro annis debilitata fuerat ab iisdem grauissimo vulnere: inter sacrilegos eius ritus, obseruabatur vnus maximè solennis, haud quidem splendore apparatus, sed credulitate miserorum, veniam sibi

Gg 2 omnium

57.
Iubilens
ethnicorum
qualis.

omnium scelerum ex eo spondentium; velut enim iubilæus quidam populorum concursu innumerabili feruebat: tota illuc Brachmanum, Iogorum tota fluebat colluies, hi ad vendendam deorum gratiam, & eriminum veniam, populus ad emendam coibant ad ripas lymphidali-cuius riui, placatis multa hostia simulachris, subibant in aquas sacrificulorum asperione ac precibus purgatas, in iis vbi lauissent, inde se tam puros animo, quam lotos corpore putabant emergere, occinentibus Brachmanis adulteria, rapinas, homicidia, & quæuis tandem portenta scelerum, iis aquis eluta, in altum mare sorbenda deferri. Magnæ offensionis erat hæc fabula, nouis & adhuc rudibus Christianis, exprobrabat iis ethnicus, se breui, & paruo omnes ab animo delere maculas, & earum pœnas, quas nisi longo incendio Patres negarent expiari. Amouendo huic malo, nostri ripas illorum riuorum multis crucibus conferunt, quibus sacrilegi tanquam profanis apud ipsos Bazaino procul tunc quidem pelluntur, verum septima inde leuca, incidere in locum suæ illi aptum lauatrinx. Lacus erat angusti ambitus, in speluncæ ingressu, sub rupis latere patentis, densitate arborum amœnus: illic impias figunt ædiculas, sua quamque cum ara, & idolo; lacum anabathris circumdant quibus esset commodus in aquam descensus; ex arcuato cauernæ aditu pendebat prona in lacum arbor, cruentæ catastrophi valde apposita nefarij dramatis, cuius partes claudendi, deferebantur vni, qui Sanctimonix titulo in iis excelleret. Is summam scandebat in arborem, & inter varios, variè affecti populi clamores, in subiectum lacum vltro se præfocandus mittebat: ex quo sacrilegus suimet parricida beati nomen promerebatur apud illos. Ita infelicissimis barbaris, sua quam ante feliciter cedebat amentia, quod cum P. Christophorus à Costa apud Præfectum Bazainensem doleret vehementer, & Christi nomine tam intolerando sceleri remedium posceret, accepit illico ab eodem, sed quale mali vis maximè exigebat, canteriatos catapultarios quinquaginta, equites totidem, accessere his aliquot nobiles Lusitani quibus fore decori visa est, pietatis nomine suscepta excursio.

Ducebat agmen præiens Acosta, intercipiuntur ethnici eo articulo, quo sacrificia & cerimonix feruebant maximè, lacus ripam cingebant densæ illorum turbæ, quæ repentino aduentu armatorum, explosione bombardarum licet in auras fusa minis ac vocibus ad necem poscentium, disiectæ, sacris & Pagodibus omissis omnes se in fugam dedere præcipites, maximèque omnium Brachmanes: ausus ex Ioguis vnus consistere, ratus fore se venerationi nouitate habitus insolentis: huius apud suos magna erat sanctitatis existimatio, quam vitæ in eremo, asperrimæ, & ieiuniorum conciliabat opinio. Hic ergo intrepidè confidenterque se præferre, concionari Lusitanis, imitatore se iactare Ioannis Baptistæ, deserta illius exemplo incolere, incedebatque planè subornatus vt solet à nobis Baptista sanctissimus depingi, nisi quod pel-

le

le tigridis pectus solum & dorsum, nudus cœtera velabat: in ore Iogui S. Ioannis nomen, & Lusitanicum idioma suspensionem fecere omnibus, vel apostatam esse, vel transfugam, & fuerat planè mancipium nobilis Lusitani; cuius de lingua rebusque Christianis etiam tum aliquid retinebat. Apprimè igitur deprehensus, sancto posito quem assimilabat, mancipium fallus est quod dissimulabat, & spontaneas Iogorum pœnas, fugituo seruo debitis mutauit. A costa inter hæc cum alacri manu piorum militum, fana diruere, idola suis in altaribus vrere; vaccæ carnes mactatæ latè huc illuc dispergere, illarumque exta, & sanguinem in lacum proijcere, quo ab iis locis pro superstizioso suo cultu execratis in perpetuum abstinerent, & vero nec illic postea, nec longis circa Bazainum spatiis tentarunt suis illis lotionum, & iubilcorum cruentis orgiis Christianorum oculos incestare.

Negotij fuit operosioris quod sibi Patres Cocinenses quocumque tandem periculo mouendum iudicarunt centum fere ab Goa leucis, ad integritatem Catholici dogmatis à lupo vindicandâ qui se ouium pelle, pastorem illis procul intruserat; erant ij quos vocant, Thomæ Apostoli Christianos, millia viginti supra centum, numero excedunt. Sparsi degunt pagis, mapalibus, oppidis per montes Malabarum, qui plana despectant occidua regnorum, Cranganoris, Cocini, Porca, & Caulani, Gaudent Thomæ appellatione, quod Thomas Apostolus Pater Indicæ Christianitatis sacro fonte illos abluerit, hodieque Nouembris vicesimum primum, mira veneratione solennem reuerentur, quod Socotora peruectus Apostolus, ad eorum littus in Paliportum appulerit duabus ab Cranganore leucis; venerantur & Iulij tertium illius anniuersarium quo sacra eius ossa translata memorant. Prodigij loco scriptores suspiciunt, Christi fidem, ab iis per annorum centena sexdecim illibatam, in media Ethnicorum, & Saracenorum colluie hæreditatis opulentæ iure transmiffam in posteros, etsi multum abest ab ea simplici, & sincera qua Christi Apostolus illos imbuerat. Culpa videlicet immani præsulum Orientalium, qui ante annos ferme octingentos, vsque ab Syria illuc nauigantur, vt ab Sede Romana distractos, Nestorio suo, & Dioscoro funestarent; nec suo illo veteri scelere vnquam postea abstinere, quin statis annis emissarios è suis duos aut tres eo destinarent, à quibus Casenares, hoc est ministri altaris, sacrentur, inculcarentur corrupti Euangelij doctrina, instaurarentur sectæ ritus, si quæ ab traditis excidissent; quanquam ad immensæ nauigationis tentanda pericula, non tam illos agebat salutis alienæ, quam cupiditatis priuatæ ratio, etsi enim sunt omnium egeni, & rusticani, populi S. Thomæ, eoque tantum vno vitam alunt quod syluajjs suppeditat, sed antiquos suos in Christo Patres, & magistros tam tenerè amabant, vt ne propriis quidem ad eos alendos parfuri carnibus, viderentur: cuius teneritatis probe gnari optimi præsules & pastores, sibi minimè decrant, nec solum mulgendo, sed & deglubendo saginati, demum in patriam remeabant.

58.
Patres Cocin. Coll. Nestoriani Epif. impugnant.